

บทวิจารณ์หนังสือ: พฤติกรรมและอารมณ์ในเด็กออทิสติก

ผู้แต่ง ดร. สุพัตรา วงศ์วิเศษ แอนดราตี

สำนักพิมพ์ ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผศ.จิตติรัตน์ ทัดเทียมมัย

มีนาอายุ 7 ปี ได้รับการวินิจฉัยออทิสซึม มีความบกพร่องทางภาษาและการสื่อสาร พฤติกรรมของมีนาคือ ไม่นิ่ง วิ่งไปวิ่งมา ไม่อยู่กับที่

ครูอาจจะใช้วิธีการปรับพฤติกรรม ด้วยการนึกคิดเอาเองว่าควรจะเป็นเช่นนี้ หรือทำตามอย่างกันต่อ ๆ มา อาทิ ใช้เชือกมัดมีนาให้นั่งอยู่กับที่มีครูประกบ โดยเฉพาะ หรือมีขนมไว้ล่อหลอกตลอดเวลา พฤติกรรมอาจจะดีขึ้นชั่วคราว แต่เมื่อครูหยุดการกำกับ พฤติกรรมนั้นก็ยังคงอยู่คงที่

แต่ ดร. สุพัตรา วงศ์วิเศษ แอนดราตี กลับมีความคิดเห็นว่า ครูต้องเปลี่ยนตัวเองเป็น**ผู้วิเคราะห์** เพราะเด็กออทิสติกแต่ละคนไม่เหมือนกัน

“พฤติกรรมทำลายไม่ใช่ปัญหา **ปัญหาที่แท้จริงคือ** การละเลยที่จะทำความเข้าใจถึงสาเหตุ ความหมาย และการสื่อสารของเด็ก ที่ผ่านการแสดงออกของพฤติกรรมเหล่านั้น”

หนังสือ “พฤติกรรมและอารมณ์ในเด็กออทิสติก” นั้น ดร. สุพัตรา ได้วางพื้นฐานการทำความเข้าใจเด็ก ตลอดจนฝึกให้ครูหัดเป็นผู้วิเคราะห์ และเป็นนักปรับพฤติกรรม โดยมีตัวอย่างจริงที่สอดคล้องกับทฤษฎีอย่างชัดเจน โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลัก คือ

ส่วนแรก คือ ส่วนที่เราจะทำความเข้าใจมนุษย์ต่อมนุษย์ด้วยกันคือ **หน้าที่ของสมอง** (Brain Affected by Autism) แต่ละส่วนทำหน้าที่อะไรได้บ้าง เพราะเหตุใด จึงไปมีผลกระทบต่อภาวะโรคออทิสซึม ที่ทำให้เด็กออทิสติกมีลักษณะอาการของพฤติกรรมบางอย่าง ที่แตกต่างจากเด็กทั่วไป

ต่อมาคือ **การประเมินพฤติกรรม** (Functional Behavioral Assessment) หรือที่ทั่วไปเรียก FBA อาจเป็นเรื่องใหม่สำหรับครูบางคน ที่จะเรียนรู้การวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรม แต่ละพฤติกรรมที่แสดงออกนั้นมีความหมายแฝงอยู่ทั้งสิ้น ดร. สุพัตราได้แยกแยะ วิธีการและขั้นตอนเพื่อสามารถวิเคราะห์ ทำความเข้าใจถึงสาเหตุ หรือความต้องการของพฤติกรรมที่แสดงออกในลักษณะรูปแบบต่าง ๆ

ส่วนสุดท้าย คือ **การใช้เทคนิคเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านพฤติกรรม** (Behavior Interventions and Strategies) ดร. สุพัตรา ได้นำเทคนิควิธีการต่าง ๆ มาสรุป พร้อมมีตัวอย่างจริงมาประกอบ เพื่อให้เข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผน การให้ความช่วยเหลือทางด้านพฤติกรรมและอารมณ์อย่างละเอียด

ความรักมักทำให้พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย “ตาบอด” มองไม่เห็นพฤติกรรมที่ผิดปกติของลูกหลาน นับเป็นสิ่งมหัศจรรย์มากที่ครูปฐมวัย กลับเป็นคนแรกที่มองเห็นว่าเด็กคนไหนผิดปกติ

เรื่องนี้เกิดขึ้นในครอบครัวผู้เขียนเอง เมื่อครูปฐมวัยได้แจ้งให้ทราบว่า หลานชายน่าจะสมาธิสั้น เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเบื้องต้นกลายเป็นว่า หลานเป็นทั้งสมาธิสั้นและออทิสติก ตามมาด้วยการส่งให้แพทย์การรักษาก่อนวัย 3 ขวบ จะทำให้เด็กมีพัฒนาการดีขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งหลานของผู้เขียนก็เช่นกัน

หนังสือเล่มนี้ น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อครูปฐมวัย เพราะเด็กพิเศษหรือเด็กปกติที่มีพฤติกรรมแปลกประหลาด จะอยู่กับท่านอีกนานหลายปี กว่าที่จะเข้าสู่การศึกษาภาคบังคับ การช่วยพัฒนาเด็กกลุ่มนี้ให้มีความพร้อมตั้งแต่เบื้องต้น ก็เท่ากับช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคมได้อย่างมีคุณภาพระดับหนึ่ง